

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

WYDZIAŁ
NEOFILOLOGII

INSTYTUT
ROMANISTYKI

WYKŁADY DLA LICEALISTÓW 2026/2027
INSTYTUT ROMANISTYKI

Szanowni Państwo,

Drodzy Nauczyciele i Uczniowie,

w semestrze zimowym Instytut Romanistyki zaprasza młodzież szkolną na **trzy wykłady stacjonarne i jeden wykład zdalny**. Opis wykładów (i ich tryb) podany jest poniżej. Adresatami zajęć są przede wszystkim uczniowie klas humanistycznych wraz z **nauczycielami języka francuskiego, historii, języka polskiego oraz wiedzy o kulturze**.

Wykłady będą prowadzone w **języku polskim**.

Lp.	data	godzina	prowadzący	temat
1.	7 października środa (wykład zdalny)	13.15- 14.45	dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz	„Nie „Indianie”, lecz „Pierwsze Narody”: wprowadzenie do literatur rdzennych Kanady pisanych w języku francuskim
2.	19 listopada czwartek	13.15- 14.45	dr Wiesław Kroker	Paryskie teatry operowe pierwszej połowy XIX w. – artystyczne centrum Europy
3.	16 grudnia czwartek	13.15- 14.45	dr hab. prof. ucz. Małgorzata Izert	<i>Wodny akwedukt, godzina czasu, masowa epidemia, zobaczyć na własne oczy, kontynuować dalej, czyli prawie wszystko o pleonazmach"</i>
4.	12 stycznia środa	13.15- 14.45	dr Małgorzata Molska	Dlaczego Francuzi zjadają połowę słów? O sekretach francuskiej wymowy

Zajęcia odbywać się będą w naszym budynku przy Dobrej 55 lub przez platformę zoom.us. Numer sali/link zostanie przesłany nauczycielom na kilka dni przed wydarzeniem.

Zgłoszenia udziału w zajęciach należy przesłać najpóźniej na 10 dni przed planowymi zajęciami na mój adres mailowy m.grycan@uw.edu.pl. W zgłoszeniu proszę podać szkołę, imię i nazwisko opiekuna grupy wraz z telefonem/ mailem oraz przewidywaną liczbę uczniów.

I uwaga: jeśli uważają Państwo, że uczniowie są gotowi wysłuchać wykładu po francusku, proszę o kontakt (m.grycan@uw.edu.pl). Będzie możliwość zaproszenia Prelegentki/Prelegenta do szkoły lub umówienia się na indywidualny wykład zdalny.

dr Magdalena Grycan

Zastępczyni Dyrektora IR ds. naukowych

☺ ZAPRASZAMY! ☺

OPISY WYKŁADÓW

„Nie „Indianie”, lecz „Pierwsze Narody”: wprowadzenie do literatur rdzennych Kanady pisanych w języku francuskim

Dr hab. prof. ucz. Małgorzata Sokołowicz

Środa 7 października, 13.15-14.45

Wykład zdalny

Jak mówić własnym głosem w języku dawnego osadnika? Wykład zabierze słuchaczy w podróż po francuskojęzycznych literaturach rdzennych Kanady - od ich “narodzin” w latach 70. XX wieku po dziś, kiedy stają się coraz bardziej popularne wśród czytelników i badaczy.

Po krótkim wprowadzeniu w historię kanadyjskiego kolonializmu przyjrzymy się, jak rdzenni pisarze i pisarki wykorzystują francuski jako narzędzie dekolonizacji.

Pokażemy, jak w swojej twórczości rozliczają się z przeszłością, obalają narzucone etykiety oraz na nowo odkrywają i promują bogactwo własnych kultur.

Paryskie teatry operowe pierwszej połowy XIX w. – artystyczne centrum Europy

Dr Wiesław Kroker

Czwartek 19 listopada, 13.15-14.45

Wykład stacjonarny

W pierwszej połowie XIX w. Paryż był magnesem dla artystów z wielu krajów, w tym w szczególności dla muzyków włoskich i niemieckich. Opera jako gatunek stała się miejscem wymiany impulsów estetycznych, poszukiwań formalnych i technicznych oraz ważnym ośrodkiem życia społecznego. Oprócz walorów artystycznych powstające wówczas opery niosły nierzadko istotne przesłanie polityczne. Wykład posłuży pokazaniu tych rozmaitych aspektów teatru operowego na przykładzie kilku wybitnych dzieł.

Wodny akwedukt, godzina czasu, masowa epidemia, zobaczyć na własne oczy, kontynuować dalej, czyli prawie wszystko o pleonazmach

Dr hab. prof. ucz. Małgorzata Izert

Środa 16 grudnia 13.15-14.45

Wykład stacjonarny

Wykład poświęcony będzie analizie i klasyfikacji związków wyrazowych, w których znaczenie jednego z komponentów zawiera się w znaczeniu drugiego, przez co pojawia się semantycznie nadmiarowe powtórzenie informacji.

Tego typu związki wyrazowe pojawiają się nie tylko w języku potocznym, często spotyka się je także w dyskursie prasowym, politycznym, reklamowym, a nawet akademickim. Znane są powszechnie jako „masło maślane” (np. cofać się do tyłu, spadać w dół, kontynuować dalej, najbardziej optymalny, fakt autentyczny, przychylna aprobata, perspektywy na przyszłość, rzadki unikat, dwie alternatywy itp.). W językoznawstwie nazywa się je pleonazmami. Językoznawstwo normatywne traktuje je jako błędy językowe, zwłaszcza gdy powtórzenie informacji nie jest celowe i niczego nie wnosi do wypowiedzi.

Niektórzy zapytają: po co nam wiedza o konstrukcjach uznawanych za błędne lub niepożądane, w dodatku określanych tak dziwnymi terminami? Po pierwsze, tego typu konstrukcje, jeśli są często używane, mogą obniżać precyzję wypowiedzi pisemnej lub ustnej.

Po drugie, coraz częściej zwracają na nie uwagę świadomi użytkownicy języka, więc jeśli zdarzy nam się użyć jednej z nich, możemy narazić się na śmieszność, zwłaszcza jeśli tekst ma mieć profesjonalny charakter.

Ale czy powtórzenie tych samych treści w zestawionych ze sobą wyrazach jest zawsze błędem? Nad tym zastanowimy się wspólnie podczas wykładu połączonego z dyskusją

Dlaczego Francuzi zjadają połowę słów? O sekretach francuskiej wymowy

Dr Małgorzata Molska

Środa 12 stycznia, 13.15-14.45

Wykład stacjonarny

Dlaczego francuskie słowa często brzmią inaczej niż sugeruje ich zapis? Gdzie znikają końcówki? Skąd bierze się tajemnicze „z” w *les amis*? Dlaczego *tu* i *tout* to dla Francuza dwa zupełnie różne słowa, choć polskie ucho nie zawsze od razu wychwytyje różnicę? I co sprawia, że podręcznikowe *je ne sais pas* w codziennej rozmowie może zabrzmieć zupełnie inaczej?

Podczas wykładu przeprowadzimy małe fonetyczne śledztwo i zajrzymy za kulisy francuskiej wymowy. Na przykładach, krótkich eksperymentach i językowych zagadkach sprawdzimy, co dzieje się z dźwiękami w naturalnej mowie, dlaczego francuskie słowa tak chętnie łączą się ze sobą i skąd bierze się charakterystyczny rytm i brzmienie tego języka. Przekonamy się też, że za pozornym chaosem kryją się konkretne reguły, a niektóre francuskie dźwięki można nie tylko usłyszeć, ale także samemu „odkryć”, odpowiednio ustawiając język, usta czy kierując przepływem powietrza.

Czy Francuzi naprawdę „zjadają” połowę słów? A może problem polega raczej na tym, że próbujemy usłyszeć francuski tak, jak czytamy jego zapis?

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

WYDZIAŁ
NEOFILOLOGII

INSTYTUT
ROMANISTYKI